

សារលិខិត

របស់ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស ខេង

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន

ផ្ញើជូនបទប្បដានរូបជាតិ

ក្នុងឱកាសអបអរសាទរ ទិវារដ្ឋបាលជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន

ថ្ងៃទី២៦ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៧

- សូមក្រាមថ្វាយបង្គំសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ និងព្រះថេរានុថេរៈក្រប់ព្រះអង្គ ជាទីគោរពសក្ការៈ
- សម្តេច ឯកឧត្តមលោកជំទាវ លោក លោកស្រី បងប្អូនជំនួយជាតិទាំងអស់ជាទីគោរព !

ដោយការផលិត ការចរាចរជួញដូរ និងការប្រើបំពានគ្រឿងញៀននៅលើ ពិភពលោក កាន់តែមានការវិវត្តន៍ប្រែប្រួល បង្កនូវវិវាទសកម្មនិងវិបត្តិយ៉ាងច្រើនចំពោះសង្គមនោះ មហាសន្និបាត អង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ១៩៨៧ បានកំណត់យកថ្ងៃទី២៦ មិថុនា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រារព្ធទិវាអន្តរជាតិ ប្រយុទ្ធប្រឆាំងការប្រើបំពាន និងការចរាចរគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ ដើម្បីរំលឹក និងផ្សព្វផ្សាយដល់ មនុស្សជាតិទាំងអស់នៅលើពិភពលោក អោយបានយល់ដឹងជ្រួតជ្រាប ពីគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរដែលបង្ក ឡើងដោយគ្រឿងញៀន និងផ្តល់នូវវិធីសាស្ត្រនានា ដើម្បីជួយអោយជីវិត និងសង្គមមនុស្សយើង ចៀសផុតពីការគំរាមកំហែងនៃគ្រឿងញៀន ។ ក្នុងន័យនេះ ការិយាល័យ ត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន និងឧក្រិដ្ឋកម្ម អង្គការសហប្រជាជាតិ តែងតែបានដាក់ចេញនូវពាក្យស្លោកនិងប្រធានបទជាមគ្គុទេសក៍ ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀនប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ដែលឆ្នាំនេះប្រធានបទគឺ "**តើគ្រឿងញៀនត្រួតត្រា ជីវិតអ្នកឬ?**" និងពាក្យស្លោកមួយទៀតគឺ "**ជីវិតអ្នក-សហគមន៍អ្នកគ្មានគ្រឿងញៀន**" ។

- សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ
- ព្រះថេរានុថេរៈ
- សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី បងប្អូនជំនួយជាតិ

គ្រឿងញៀនគឺជាបញ្ហាសកល ។ គ្រឿងញៀនបានដុះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាន ដល់បណ្តាប្រទេស ទាំងអស់ក្នុងទ្រង់ទ្រាយ និងវិសាលភាពខុសៗគ្នា ទៅតាមតំបន់និងតាមប្រទេសនីមួយៗ ។ និន្នាការ នៃ ការប្រើបំពានគ្រឿងញៀននៅទូទាំងសកលលោក ជាពិសេសក្នុងចំណោមកុមារ និងយុវជន ក៏ពុំ មានការប្រែប្រួលក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំ ចុងក្រោយនេះ។

ដោយឡែកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ក៏កំពុងជួបប្រទះនូវបញ្ហានេះផងដែរ ។ ប្រភេទ គ្រឿងញៀនដែលគេប្រើបំពានច្រើនជាងគេនៅកម្ពុជាក៏ មេតិហ្វេតាមីន រឺហៅថាថ្នាំឆ្លុត (យ៉ាម៉ា/ យ៉ាប៉ា) ។ ជាមួយគ្នានេះ ការចាក់គ្រឿងញៀនតាមសរសៃ ក៏កំពុងបានចាប់ផ្តើម មាននៅ ក្នុងចំណោមស្រទាប់យុវជនយើងផងដែរ ។ ការប្រើដោយបំពានទាំងនេះ ទោះបីលេបចាក់តាម សរសៃក៏ដោយ គឺសុទ្ធតែជាមូលហេតុចម្បងមួយ បង្កឱ្យមានអំពើឧក្រិដ្ឋ អំពើហិង្សា ចោរកម្ម ប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដល់សន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ។ ទន្ទឹមនេះ បានបំផ្លាញដល់សុខភាព និងការ ចម្លងមេរោគអេដស៍/ហ៊ីវ យ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត ។

ដូច្នេះ ដើម្បីអោយយើងអាចចៀសផុតពីការត្រួតត្រា ញាំញីពីគ្រឿងញៀនបាន លុះត្រាធ្វើ យ៉ាងណាអោយ " **ជីវិតយើង-សហគមន៍យើង គ្មានគ្រឿងញៀន** " ។

កន្លងមកនេះ ដើម្បីកសាងសហគមន៍គ្មានគ្រឿងញៀន រាជរដ្ឋាភិបាល អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងគ្រឿងញៀន បានដាក់ចេញនូវវិធានការជាច្រើនដូចជា ការជំរុញអោយបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌល ព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទាអ្នកញៀនគ្រឿងញៀន នៅគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង, ការបង្កើតគណៈកម្មការ ត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀននៅតាមគ្រប់សាលារៀន និងជាពិសេសនោះ គឺផែនការប្រៀបសមរក្សាមិ ប្រឆាំងបទល្មើសគ្រឿងញៀន ដែលមានគោលដៅចំបងគឺប្រែក្លាយសហគមន៍ ដែលមានការពាក់ ព័ន្ធនឹងបទល្មើសគ្រឿងញៀនអោយក្លាយទៅជាសហគមន៍ស្អាតស្អំ និងថែរក្សាសហគមន៍ស្អាតស្អំ នោះ មិនអោយមានការពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រឿងញៀន ។ នេះគឺជាផ្នែកមួយនៃយន្តការរបស់យើងក្នុងការកសាង និងថែរក្សាសហគមន៍គ្មានគ្រឿងញៀន ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណា យន្តការ និងផែនការខាងលើនេះ នឹងពុំអាចទទួលបានជោគជ័យទេ ប្រសិនបើគ្មានការចូលរួមសហការពីកំលាំងសរុប ដែលចេញមក ពីគ្រប់សមាសភាពសង្គមទេនោះ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមឆ្លៀតយកឱកាសនេះ ធ្វើការណែនាំចំពោះ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច និងកងកំលាំងមានសមត្ថកិច្ចទាំងអស់ដូចតទៅ :

ចំពោះស្ថាប័នអនុវត្តន៍ច្បាប់ :

- ត្រូវធ្វើការបង្រៀម និងផ្តន្ទាទោសអោយបានធ្ងន់ធ្ងរចំពោះ អ្នកផលិត ចរាចរ និងចែក ចាយគ្រឿងញៀន ។
- ចូលរួមធ្វើការព្យាបាលអ្នកប្រើគ្រឿងញៀន ដោយមិនត្រូវចាត់ទុកពួកគេ ជាឧក្រិដ្ឋជន ឡើយ ។ ត្រូវជួយពួកគេនិងត្រូវសាររបស់គេអោយនៅឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀន ដោយបញ្ជូន ពួកគេទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលព្យាបាល ឬនីវត្តអារាមដើម្បីជួយអប់រំ តាមផ្លូវធម៌។
- ក្នុងនាមមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ត្រូវគោរពវិន័យ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងច្បាប់ មិនត្រូវពាក់ ព័ន្ធនឹងបទល្មើសណាមួយឡើយ ហើយក៏មិនត្រូវអត់អោន យោគយល់ ចំពោះកងកំលាំង សមត្ថកិច្ចណាដែលឆ្លៀតប្រើប្រាស់តួនាទីរបស់ខ្លួនប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬធ្វើសកម្មភាពផ្ទុយ នឹងវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួននោះទេ ។ ជនប្រភេទនេះត្រូវអនុវត្តតាមវិធានការច្បាប់អោយបាន ធ្ងន់ធ្ងរបំផុត ។

ចំពោះស្ថាប័នចំណែកងារសេវាសុខភាព :

កន្លងមក យើងធ្វើការងារបានល្អណាស់ក្នុងការកាត់បន្ថយ ការឆ្លងរាលដាលមេរោគអេដស៍ នៅក្នុងប្រទេសរបស់យើង ដែលនេះជាមោទនៈភាពរបស់ជាតិយើង ។ ឥឡូវនេះសូមស្នើអស់ លោក-លោកស្រីបន្តយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបញ្ហាគ្រឿងញៀន ដោយធ្វើការសិក្សាពីមូលដ្ឋាន នៃការ ព្យាបាលអ្នកញៀន និងរោគសញ្ញាញៀនផ្សេងៗ ដោយចុះធ្វើការព្យាបាល និងពិគ្រោះយោបល់នៅ ក្នុងសហគមន៍ផ្ទាល់ ។

សំណូមពរចំពោះលោកគ្រូអ្នកគ្រូ :

- សូមធ្វើការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលអោយសិស្សមានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង ។ ផ្តល់នូវការ អប់រំ អោយសិស្សយល់ច្បាស់អំពីផលប៉ះពាល់នៃការ ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន និងណែនាំពួក គេអោយចេះធ្វើការសំរេចចិត្តអោយបានត្រឹមត្រូវ ។
- ណែនាំ និងជួយអោយសិស្សមានក្រុមមិត្តអប់រំមិត្តក្នុងសាលា ដើម្បីអោយពួកគេអាចជួយ គ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការ ប្រឆាំងនឹងការ ប្រើបំពានគ្រឿងញៀន ។

សំណូមពរចំពោះឪពុកម្តាយ និងក្រុមគ្រួសារ:

ទោះបីយើងមមាញឹកខ្លាំង ក្នុងការប្រកបរបរផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ ប៉ុន្តែយើងមិនត្រូវភ្លេចគិតពីកូន ចៅរបស់យើងទេ ព្រោះពួកគេជាទ្រព្យដ៏មានតម្លៃបំផុតរបស់យើងនៅក្នុងលោកនេះ ។ ត្រូវផ្តល់នូវ សេចក្តីស្រឡាញ់ដែលមានព្រំដែនដល់ពួកគេ ។ សូមអប់រំកូនរបស់យើង អោយបដិសេធចំពោះ ការប្រើគ្រឿងញៀន ។ ត្រូវអប់រំកូនចៅយើងអោយយល់ពីតំលៃមនុស្ស និងបំណិនជីវិតរបស់ខ្លួន ។ ត្រូវផ្តល់នូវក្តីស្រឡាញ់ និងការថែទាំ ដើម្បីអោយពួកគេអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនទៅជាពលរដ្ឋល្អ ប្រកបដោយ សុខភាពមាំមួន ។

សំណូមពរចំពោះព្រះសង្ឃគ្រប់ព្រះអង្គ :

ព្រះសង្ឃមានលទ្ធភាពខ្ពស់ ក្នុងការអប់រំ ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅ និងព្យាបាល ពុទ្ធសាសនិកជន ទាំងឡាយបានយ៉ាងទូលំទូលាយ ។ ដូច្នេះព្រះសង្ឃ អាចចូលរួមក្នុងកិច្ចការគ្រឿងញៀននេះបាន យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពទាំងលើការងារអប់រំ បង្ការ ការព្យាបាល និងគ្មានការរើសអើងអ្នកញៀន ។

ចំពោះក្មួយសិស្សានុសិស្ស :

អ៊ុំ ពូ ដឹងថា ក្មួយៗ កំពុងរស់នៅក្នុងពិភពលោកដ៏ទំនើបមួយ ។ ស្ថិតក្នុងយុគសម័យទំនើបនេះ ក្មួយៗត្រូវចេះទាញយកផលប្រយោជន៍ ពីការរីកចំរើនបច្ចេកវិទ្យា មកបង្កើនសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បី ប្រែក្លាយខ្លួនអោយទៅជាពលរដ្ឋល្អ ប្រកបដោយប៉ាមពល និងបញ្ញាញាណ ជាធនធានដ៏មានសក្តានុ ពលសំរាប់គ្រួសារ និងសង្គមជាតិ ។ ជាចុងបញ្ចប់ អ៊ុំ ពូ សូមផ្តាំថា **បើស្រលាញ់ខ្លួន ស្រលាញ់ឪពុក ម្តាយ ត្រូវចៀសអោយឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀន ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះខ្លួនឯង ចំពោះមិត្តភក្តិ និងត្រូវចេះណែនាំគ្នាទៅវិញទៅមក អំពីគ្រោះថ្នាក់នៃការប្រើបំពានគ្រឿងញៀន ។**

មុននឹងបញ្ចប់នេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំមានក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ដោយការខិតខំប្រឹងប្រែង ឥតឈប់ឈររបស់យើង ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន យើងពិតជាកសាងបាននូវជីវិត និង សហគមន៍គ្មានគ្រឿងញៀន ជាក់ជាមិនខានឡើយ ។

ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមប្រគេនពរ និងជូនពរ ដល់សម្តេចព្រះសង្ឃ រាជទាំងពីរគណៈ ព្រះថេរានុថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គ បងប្អូនជនរួមជាតិ និងក្មួយៗយុវជន សិស្សានុសិស្សទាំងអស់ ជួប ប្រទះនឹង សេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការជានិច្ចនិរន្ត ។

សូមអរព្រះគុណ និង អរគុណ !